

Vergaderjaar 2025–2026

36 180

Doen waar Nederland goed in is – Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Nr. 187

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 januari 2026

Op 10 december 2025 heeft de Tweede Kamer de motie-Kröger c.s.¹ aangenomen, waarin de regering wordt verzocht om in het nog te publiceren subsidiebeleidskader voor het instrument *Schone en eerlijke handel* dialoog en informatiedeling met politici en andere beleidsmakers in Nederland niet uit te sluiten als subsidiabele activiteit.

Binnen het instrument *Schone en eerlijke handel* kan de dialoog tussen overheid, bedrijven en maatschappelijke organisaties in het kader van samenwerkingsverbanden zoals convenanten, platforms en andere multi-stakeholderinitiatieven worden gefinancierd, ook wanneer deze in Nederland plaatsvindt. Dit kan bijvoorbeeld gaan om de deelname van een lokale ngo aan een rondetafelgesprek over knelpunten en oplossingen in lokale markten, zoals in de koffie- of palmolieketen. Of om een Nederlandse ngo die binnen overleggen van het Textielverbond kennis deelt over risico's rondom dwangarbeid. Het staat organisaties uiteraard nog steeds vrij om te lobbyen richting politici in Nederland, zij het met andere middelen dan die van de Nederlandse overheid. Binnen de instrumenten van het beleidskader Focus (2026–2030) is beleidsbeïnvloeding bovendien subsidiabel in ontwikkelingslanden zelf, in de regio (bijvoorbeeld bij de Afrikaanse Unie) en ook op internationaal niveau (bijvoorbeeld bij de Verenigde Naties).

Voor *Focus* hanteert het kabinet het uitgangspunt dat het financieren van beleidsbeïnvloeding in Nederland met overheidsgeld onwenselijk is. Deze lijn is consequent toegepast in alle subsidiebeleidskaders onder *Focus* en is ingegeven door de keuze om de beschikbare middelen primair in te zetten voor het versterken van lokale maatschappelijke organisaties. Financiering van beleidsbeïnvloeding in Nederland zou betekenen dat de besteding van de beperkte middelen wegschuift van de mensen en

¹ Kamerstuk 36 180, nr. 183.

organisaties in ontwikkelingslanden die dat het meest nodig hebben. Bovendien is mede op basis van consultaties met partnerorganisaties en recente evaluaties gekozen om meer nadruk te leggen op dienstverlenende activiteiten, zoals is toegelicht in de Kamerbrief van 27 juni 2025.²

Het toestaan van financiering van beleidsbeïnvloeding in Nederland onder één instrument zou leiden tot inconsistentie in het beleidskader *Focus*. Ook brengt het een risico op precedentwerking met zich mee voor de *Focus*-instrumenten die al in de markt zijn gezet of zijn toegekend. In dat geval zouden deze moeten worden herzien, wat leidt tot administratieve lasten en tot vertraging.

Voor het *Focus*-beleidskader is de Subsidieregeling Buitenlandse Zaken 2006 (SRBZ) gewijzigd. Deze wijziging is gepubliceerd in de Staatscourant. Het uitvoeren van de motie zou betekenen dat dit proces in zijn geheel opnieuw moet worden doorlopen. De subsidieregeling biedt immers op dit moment geen grondslag voor financiering voor beleidsbeïnvloeding in Nederland. Dit zou leiden tot vertraging in de openstelling van het instrument *Schone en eerlijke handel* waardoor dit instrument niet in de eerste helft van 2026 van start kan gaan, wat wel is toegezegd aan uw Kamer.

Alles afwegende heeft het kabinet besloten de motie niet uit te voeren. Het niet uitvoeren van de motie-Kröger c.s. is in lijn met het eerdere besluit van uw Kamer om de motie-Dobbe c.s. (Kamerstuk 36 725 XVII, nr. 31), die de regering verzocht om nationale beleidsbeïnvloeding niet uit te sluiten van het beleidskader, te verwerpen. Ook verwijs ik u in dit verband graag naar het schriftelijk overleg over het niet uitvoeren van de motie-Hirsch c.s. (Kamerstuk 36 725 XVII, nr. 34) (Kamerstuk 36 180, nr. 180).³

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
A. de Vries

² Kamerstuk 36 180, nr. 168.

³ Kamerstuk 36 180, nr. 181.